

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie care d'ou septemani cu adansulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate c'atra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 99.

ANULU XXV.

Sibiu 1527 Decembre 1877.

Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 2835 Scol.

Cerculariu

C'atra tote oficiile protopresbiterale, ca inspectorate tractuale de scole.

Instructiunea practica a agronomiei si a gradinaritului sta in strensa legatura cu cultivarea, sadirea si altoirea arborilor in scolele de plantatiuni; aceste scole si gradini de scole abia abia incepu a se realisa in tractulu de sub inspectiunea scolara a Preanonoratu Domniei Tale.

Pentru ca acestu ramu de invetiamentu sa poata prospera prelanga scolele nostre confessionali cu unu succesu mai realu si mai eficace, acestu consistoriu a aflatu de lipsa a ordinu precum urm'ezu:

1. ca gradinile de scola, date acesteia seu de comuna bisericesca seu de cea politica, sa se lase sub manipularea invetiatiunii respectivu, pentru a se cultivu intr'unu modu practic, si a le plantu, sedi cu ajutorulu scolarilor, invetiandu astfelu pe acestia celu putienu la primele elemente ale agronomiei si ale gradinaritului;

2. ca prelanga scolele cu astfelu de gradini, sa se aplice invetiatori cu cunoscintie nu numai teoretice dar si practice din studiele de agronomia, de pomologia, de plantatiuni etc.

3. ca invetiatorii insarcinati cu acestu ramu de invetiamentu, nu numai sa-si procure cartile necesarie, intre altele opulu „Pomaritulu“ de profesorulu seminariulu Dimitriu Comsi'a, din tipografi'a archidiecezana, care costa numai 1 fl. dar sa se prenumere la o foia ore-care de specialitate, precum este „Foisior'a Tel. Rom.“;

4. ca in conferintiele invetiatoresci seu in cursurile supletorie, sa tiena invetiatorii mai desteri, prelegeri si instructiuni practice despre pomologia, plantatiuni si gradinaritu;

5. ca chiaru din partea invetiatiunii respectivu sa se invite primari'a comunale, a-i da mana de ajutoriu si a implini detorintiele ce legea si ordinatiunile mai inalte i impunu in asta privinta;

6. ca plantatiunile, altuirile din gradinile de scola nu numai sa se vendia pentru o eventuala remuneratiune a invetiatiunii si pentru crescerea venitulu scolei, dar din acele sa se dee gratuitu scolarilor mai diligenti ca premii pentru gradinile parintilor lor, seu sa se intrebuintieze in altu modu folositoriu, precum de a plantu arbori prelanga marginile drumurilor, apelor, cimiterielor etc.

7. ca sa se faca mici espositiuni de productele ce aru resultu cu tempu din cultivarea gradinilor de scola.

Acestu consistoriu ast'apta dela zelulu Preanonoratu Domniei Tale, ca vei staru pentru posibil'a esecutare a acestei ordinatiuni in districtulu de sub inspectoratulu Domniei Tale, si vei raportu la tempulu seu despre succesulu multiamitoriu alu acestor dispositiuni.

Din siedinti'a consistoriulu archidiecezanu t'ienuta in Sibiu la 10 Decembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitulu:

N. Pope'a m. p.
Archim. si vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiu, in 14/26 Decembre.

Situatiunea de pe campulu de resbelu s'a schimbatu incatu-va. Turcii concentr'ezu tote puterile lor disponibile la *Adrianopole*. Suleiman-Pasi'a, care comandase armat'a turcesca langa Lom si-a parasitu positiunea si si-a dirigiatu trupele sele, vre-o 10,000 omeni, la *Adrianopole*. Si din *Ertiegovin'a* si *Serbi'a* vechia se tragu tote rezervele la acelu locu, unde se va seversu a dou'a epoca a acestui resbelu. Armat'a ruscesca va opera in trei directiuni principale. Unu corpu va asedia cuadrilaterulu fortificatu (*Ruscicu - Silistri'a - Siuml'a - Varn'a*), alu doilea va merge prin strimtoarea *Trojan* pre drumulu dela *Sofi'a* la *Adrianopole*, si alu treilea va opera prin pasulu *Sipca* ierasi spre *Adrianopole*. La asediarea fortaretielor va intra in actiune si corpu intactu alu generalulu *Zimmermann* din *Dobrogi'a*. Incatu voru luu romanii parte la aceste operatiuni inca nu este hotaritu. Se vorbesce, ca o divisiune romana va asedia *Vidinulu* spriginita de serbi, alte doue voru merge cu *Domnitoriulu*, care va primi comand'a suprema, spre *Ruscicu*, o divisiune va escortu prizoneri si va padu tiemurea stanga a *Dunarei*.

Atragemu atentiunea cetitorilor nostri asup'ra raportulu oficialu privitoriu la *caderea Plevnei*, ce-lu publicamu mai la vale.

„*Monitoriulu Romaniei*“ publica urmatoarele:

Din diu'a de 15 pana in diu'a de 27 *Novembre*, nici unu faptu importantu nu se petrecu inaintea liniilor armatei de impresurare a *Plevnei*.

I. S. *Domnitoriulu*, comandantu-sieflu alu acestei armate, petrecu tote aceste zile in dese si dilnice inspectiuni ale liniilor trupelor nostre, ale lucrurilor nostre de intarire si de ap'arare, intalnindu-se desu cu *A. S. I. Marele Duce Nicolae*, comandantu-sieflu alu armatelor imperiale, cu care confera asup'ra taturor cestioniloru privitoare la operatiunile militare, lucrandu cu *E. S. generalulu Tottleben*, ajutorulu comandantulu armatei de investire a *Plevnei*, cu principele de *Imeriti'a*, sieflu de statulu majoru generalu, primindu, in fine, raporturi si dandu ordinile miscariloru ce aveau de facutu diferitii generali de corpuru si de divisiuni ai armatei de sub comand'a *Inaltimei Sele*.

Trei erau numai probabilitatile pe cari ambii comandanti le recunoscusera posibile in miscarile ce inamiculu putea sa esecute, in alternativ'a in care era pusu: seu de a capitulu din cauza de lipsa de provisiuni si munitiuni, seu de a face o iesire spre a strabate prin fortia liniile nostre, seu in fine, de a primi ajutorulu unei armate de despresurare, pe care *Mehemet Ali* aru fi pututu incerca a o aduce spre a degagi pe *Osman* din *Plevn'a*, care si-aru fi unitu fortiele sele cu acelea ale salyatorulu ce i-aru fi sositu si s'aru fi silitu astfelu a scapu din clestele de focu si de feru, in care era stensu. Prim'a ipotesa era o cestiune de tempu, in fati'a carei'a armat'a aliata nu putea avea decatu unu rolu ore-cum pasivu si espectantu; singurele mesuri ce putea luu pentru a grabi realisarea ei era o stricta si neadormita impresurare, impedicandu pe inamicu de a primi ori-ce ajutoriu din afara, de provisiuni seu munitiuni. A trei'a ipotesa, aceea a unui ajutoriu de trupe care aru fi venitu sa deblozeze fortiele otomane din *Plevn'a*, coman-

dantii de capetenie luasera mesuri spre a o dejuca; tramitarea corpulu *Gurko* spre *Orhanie*, care fu ocupata de armat'a imperiala, si spre *Sofi'a*, precum si luarea *Rahovei* de trupele romane si inaintarea lor spre *Cibru*, *Lom* si *Arcer-Palanka*, avea de scopu de a impedece ori-ce sosire de trupe turcesci in ajutorulu lui *Osman*, pe singurele cai posibile pe unde puteau veni, si totu-deodata de a taiu lini'a de iesire si de retragere a armatei turcesci din *Plevn'a*, spre *Sofi'a* seu *Vidinu*. A dou'a ipotesa, adeca incercarea unei iesiri si strabateri prin fortia a liniilor nostre, incercare care putea fi determinata si mai multu de sporirea lipsei mijlocelor de vietuire ale vrajmasiului, era cea mai posibila fiindu datu caracterulu indrasnetiu si energicu probatu de comandantulu armatei turcesci, *Osman-pasi'a*, si de numerulu respectabilu alu trupelor resboite de cari dispunea, cu unu forte bunu materialu de resbelu.

In contr'a acestei ipoteze, I. S. *Domnitoriulu*, comandantulu armatei, in intelegere cu *Marele Duce Nicolae* si cu generalulu *Tottleben*, luase tote mesurile necesarii spre a zadarnici aceta suprema silintia a inamiculu de a scapu din manile nostre. Cerculu nostru de incongiurare fusese intaritu prin linii de ap'arare puternice, trupele erau astfelu dispuse ca, la unu momentu datu, fortie considerabile puteau fi aduse pe punctulu atacatu; caile pe cari aveau sa m'erga, spre a ajunge in timpulu celu mai scurtu, erau precisu hotarite, drumurile se trasesera si se facusera practicabile, astfelu ca, fia diuna, fia nopte, trupele sa poata inainta cu repediciune, si fara obstacole, cu artileri'a si colonele lor de munitiuni, la locul de lupta ce le era indicatu. M. S. *Domnitoriulu*, prevediendu, dupa situatiunea strategica a miscariloru ce inamiculu putea intreprinde, ca punctulu efectivu de iesire ce elu si-aru alege nu putea fi altulu decatu siosu'a despre *Vidu* spre *Dolny-Dubnic* si *Etropol*, facuse cu generalulu *Tottleben* incercari si exercitiuri cu trupele spre a vedea cum, in ce tempu si cu ce fortie aru putea ajunge pe punctulu de iesire alu inamiculu. Astfelu comandantulu-sieflu si ajutorulu seu se putusera incredintia despre exactitudinea si repediciunea cu care se putea esecuta ordinele prescrie in casu de iesire a vrajmasiului, si, gratie acestor incercari, se constatase ca in tempu de cate-va ore, o fortia de aproape 30,000 omeni se putea aduna pe punctulu in care inamiculu aru fi pututu da isbirea sea, aceste fortie compunendu-se de doue divisiuni de grenadieru imperiali si o brigada din corpu alu 9-lea, postate preste *Vidu*, si de doue divisiuni romane. Afara de aceste trupe, mai ram'anea pentru padirea liniei de impresurare pe celelalte puncte unu numeru aproape coversitu de fortie in reserva. Armat'a lui *Osman* fiindu evaluata in numeru de 40,000 omeni, se recunoscuse ca tote mesurile luate erau indestulatore spre a nimici sfortiurile inimiculu.

Prin prizonierii si desertorii ce avusesu in zilele din urma, se obtinuse sciintie ca armat'a turcesca si populatiunea din *Plevn'a* simtia lipsa de provisiuni; inse aceste sciintie erau vagi si nesigure, si nu se putea prevedea, deca ratiunile erau imputiate din sleire seu spre a le economisi mai multu si a alimentu inca tempu mai indelungu ostirea din *Plevn'a* si din forturile si redutele ei.

In noptea de 27 *Novembre*, pe la 2 ore, avant-posturile brigadei *Sachelarie* si ale divisiunii a 4-a observara o miscare a inamiculu care aduna trupe spre gur'a *Plev-*

nei si incepu construirea unui podu pe *Vidu* sub protectiunea intaririloru sele dela *Opanez*.

Ordinile ce erau prescrie trupelor nostre fura imediatu esecutate, rezervele pasira la locurile de bataie ce le erau indicate, trupele remasera preste nopte in veghiare sub arme, cavaleri'a, cu cai harnasiati, gat'a a intra in actiune la primul semnal. I. S. *Domnitoriulu* fu incunoscintiatu telegraficu de cele ce se petreceau.

In diori de diuna, comandantulu divisiunii a 2-a, colonelulu *Cerchez*, fu incunoscintiatu de comandantulu trupelor din transiuri, colonelulu *Cotrutiu*, ca observase o miscare de retragere a inamiculu din reduta din fati'a *Grivitiei* Nr. 2. La ora 8 de diminetia, trupele din transiuri compuse din regimentulu 3 de linie si unu batalionu din alu 6-lea de linie, inaint'ezu asup'ra redutei, pe care o gasescu evacuata, si de acolo mergu repede asup'ra campulu retransiatu dela *Bucovu* pe care lu gasescu slabu ocupatu. Cate-va focuri de pusci primira pe soldatii nostri care se repedu la campulu retransiatu si desarm'ezu slabu garnisuna turcesca ce se afla intr'ens'a.

Generalulu *Cernatu*, comandantulu trupelor romane, pornise cu statulu seu majoru la fortulu *Alecsandru*, de unde dirigiu tote miscarile pe partea nostra.

M. S. *Domnitoriulu* porni de diminetia dela cartierulu seu spre campulu de lupta.

Pe la orele 10, parte din trupele brigadei *Sachelarie* si brigad'a *Boranesco*, din divisiunea a 4-a, ocupase deja trei redute pe inaltimile dela *Opanez*; aceste trupe schimbau focuri dese cu inamiculu care se retrasese in a dou'a linie de redute si se mantinea in ele spre a protege iesirea sea in valea *Vidului*. Sieflu de statulu-majoru alu armatei romane, colonelulu *Falcoianu*, primi ordinu a recunoste la reduta cea mare a *Opanezului*, spre *Bucov'a*, resistenti'a inamiculu pentru a se dispune ataculu celorlalte doue redute ce mai remasera in manile inamiculu. Patru tunuri de 9 din bateri'a *Criminenu*, sub comand'a maiorulu *Vartiadi*, deschise descoperitu unu focu violentu asup'ra redutelor turcesci. Colonelulu *Falcoianu* dete apoi ordinulu de atacu, care se esecutu sub ochii generalulu *Cernatu* si generalulu *Manu* si a statulu-majoru romanu. Trupele compuse din cinci companii din regimentulu alu 5-lea de dorobanti, o companie din alu 6-lea de dorobanti si o companie din regimentulu 1-iu de linie, s'au condusu, sub comand'a siefloror lor si a colonelulu *Sachelarie*, cu o admirabila bravura; ele s'au aruncatu cu resolutiune asup'ra redutelor infruntandu unu focu violentu si colonele nostre sarindu cu barbatie in sianturi si incepundu escaladarea parapetulu redutelor, ap'aratorii depusera armele. Pe acestu punctu numai aproape 2,000 de prizonieri, 6 tunuri, arme si munitiuni cadiura in manile nostre.

Pe la orele 12, brigad'a *Cantili*, precedata de bateri'a calareti'a *Alecsandrescu*, inainta spre siosu'a *Sofi'a* dincolo de *Vidu* spre a luu pe inamicu in flancu. In acela si tempu colonelulu *Cerchez*, in capulu divisiunii a 2-a, inainta despre *Bucov'a* directu asup'ra *Plevnei*, si regimentulu alu 6-lea de linie sub comand'a sieflului seu si conducerea locotenentulu-colonelulu *Algiu*, cobora in orasiu, si aceste trupe fura cele dintai cari intrara in orasiulu *Plevn'a*.

In acela si tempu candu aceste fapte se petreceau in partea liniilor nostre, in liniile rusesci trupele imperiale din prejurulu *Plevnei*, sub comand'a generalulu *Scobeleff*, soseau la locurile lor de bataie, eru peste

Vidu se urmă lupta cea mai crâncenă între capul colonelilor turcesci și cele două diviziuni de grenadieri imperiali postate acolo spre a închide drumul de esire al inamicului. Primul atac al Turcilor fu impetuos și executat cu o asă de mare energie, în cătu, trecându podul de pétra de peste Vidu și pe celu ce e 'lu asvârlisera nóptea, compus de cara împreunate unulu de altulu, ei strabatura prim'a linie pana aprópe la redutele nóstre de la Dolny-Etropolu, făcându-se stapani pe o redúta, luându 6 tunuri ruse și puindu divisiuniloru de grenadieri preste 1,500 de ómeni afara din lupta. Osmanu-pasi'a în persóna comandá prim'a colóna turcésca de atacu. Putienu dupa acést'a, acei bravi grenadieri respinsera desperatulu siocu alu inamicului, 'i luara redut'a și tunurile cucerite inapoi, luându turciloru 12 tunuri. Musirulu Osman însusi fú ranitu în capulu trupelorú séle, cari fura asverlíte dincóce de podu cu enorme perderi.

Pe cându încercarea de esire a inamicului erá sdrobotita pe frontulu ei de vitejii grenadieri imperiali, trupele divisiuniloru a 2-a, a 3-a și a 4-a române operau junctiunea lorú în spatelú inamicului. Acést'a vedindu-se respinsu în fatia de grenadierii imperiali și asverlitu preste Vidu, batusu în flancu de bateriile nóstre instalate pe positiunile cucerite la Opanez și atacatu în reversu de trupele române cari 'i închideau drumulu, inamiculu, incongiuratu de tóte partile, încetá lupt'a și arborá drapelele albu pe mai multe puncte. Trupele nóstre procedara la desarmarea inamicului și la adunarea prisionierilorú; numai în acestu punctu se predara în mânilé românilorú vre-o 6,000 de prisionieri și o mare cantitate de puscii și de munitiuni de resbelu, cari se depuse în gramedí pâna la definitiv'a împartire a trofeuriloru între ambele armate ruso-române.

Unu oficeru superioru turcu se presentá, în timpulu acestei operatiuni, și cerú a vorbi cu comandantulu trupelorú din acea parte. Condușu înainte colonelulu Cerchez, oficerulu turcu declará ca este trimisu de musirulu Osman care se afla ranitu într'o casa din apropiere și doriá a se întielege în privint'a sórtei trupelorú se. Colonelulu Cerchez, însotitu de colonelii Arion, Berendei și mai multi oficeri din statulu maioru, merse la loculú indicatu, unde gasi pe Osman-pasi'a ranitu, incungiuratu de mai multi pasi comandanti de divisiuni și de brigade și pe siefulu seu de statu maioru, care 'i declara ca se considera cá prisionieru împreuna cu armat'a sea, care a depusu armele dupa ce a facutu totu ce onórea militara 'i comandá, și voiesce a cunoșce care este sórtea ce i se va hotari pentru densulu și trupele se, comptandu pe marinimim'a invingatoriloru cátra nisce soldati ce 'și facuse datori'a, precum și pentru ocrotirea populatiunei din Plevn'a.

Comandantulu siefu alu armatei otomane declara ca soldatii sei au pentru patru dile hrana asupr'a lorú, și ca se mai afla inca provisiuni pentru 9 dile în magazii în Plevn'a, cari le lasara acolo pentru populatiunea orasiului. Colonelulu Cerchez declara ca A. S. I. Marele Duce Nicolae, comandantulu siefu alu armatelorú imperiale, și I. S. Domnitoriulu Romaniei voru decide în privint'a sórtei armatei prisioniere, dara ca póte fi incredintiatu ca atâtú populatiunea din Plevn'a cátu și ostirea turcésca va fi tratata cu tóte menajamentele ce merita nisce ostasi cari, chiaru inimici, si-au indeplinitu pâna în capetu datori'a lorú. Dupa cátu-va tempu sosí unu adjutantu alu M. S. imperatului, care transportá în trasura cu escorta pe musirulu Osman la Plevn'a spre a se infatisiá înainte Marelu Duce Nicolae și a Domnitoriului.

M. S. Domnitoriulu urmase lupt'a și dirigiase în persóna miscárilé dela redut'a Craiov'a, unde se aduse înainte sea 7000 prisionieri și 6 tunuri luate de trupele nóstre, și, dupa ocuparea Plevnei de catra trupele nóstre, Inaltimea Sea 'și facú intrarea pe la órele 3, în orasiu, sub aclamatiunile frenetice ale armatei. Aci sosí și Marele Duce Nicolae și Osman fu condușu in-

intea Mariiloru Lorú. Dupa o scurta întretinere, în care atâtú Marele Duce cátu și Domnitoriulu facura laudele lorú comandantului-siefu turcu despre valórea cu care se apasere și incredintiandu-lu ca elu și armat'a lui se voru bucurá de tratamentulú celu mai bunu impusu de regulile resbelului, se desemná musirului orasiulu Plevn'a cá locuintia pâna la ameliorarea ranei sele care nu presentá gravitate și pâna la transportarea sea în Rusi'a.

Astfelu se terminá diu'a de 28 Novembre și cu dens'a resistenti'a inderetnica și sangerósa ce inimiculu opunea de atât'a tempu armatelorú crestine în dosulu intaririloru ce radicase la Plevn'a.

Gasiulu Osman musiru, cu vr'o 9 pasi'a, 40,000 ómeni, aprópe 90 guri de focu, multe stéguri și o imensa cantitate de puscii, de cartusie și de munitiuni de resbelu, a căroru constatare regulata nu este inca terminata, suntú trofeele stralucitei victorii ce armat'a ruso-româna a reperutatu în acea di. Perderile suferite de inimicu în încercarea sea de esire precum și perderile armatei ruso-române nu suntú inca pe deplinu cunoscuté; totu ce s'a pututu vedea este ca turcii au avutu multi morti și raniti. Armat'a imperiala care a avutu a sustiené sioculu inamicu, a avutu mai multe perderi decâtú armat'a româna pentru care numerulu perderiloru este fórté neinsemnatu.

I. S. Domnitoriulu a prevenitu îndata prin telegrafu pe M. S. imperatoriulu despre cele intemplete, transmițendu-i felicitárilé sele pentru maretulu resultatu dobanditu. Majestatea Sea a bmevoitu a responde telegraficu Domnitoriului multiamindu-i și felicitandu-lu de stralucit'a parte ce trupele române au avutu la acestu frumosu succesu.

I. S. Domnitoriulu se întórse sér'a la Poradimu și merse de comunicá M. S. imperatoriului amenuntele dilei. Augustulu monarhu, fórté miscatu, imbratisiá pe I. S. Domnitoriulu, multiamindu-i inca odatá prin graiu.

Marti, 29 Novembre, de diminiá, M. S. imperatulu porní spre Plevn'a însotitu de M. S. Domnitoriulu. Inainte de plecarea, Majestatea Sea inmaná Inaltimei Sele colanulu ordinului st. Andreiu cu spada. Pe platoulú dinaintea orasiului se slují Te-Deum pentru a multiamí a totu puterniculu pentru stralucit'a victorie. Apoi M. S. imperatoriulu împreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae și Mari'a Sea facú intrarea sea în orasiu, sub aclamatiunile populatiunei și ale armatei. Majestatea Sea se opri la biseric'a catedrala, și de acolo se dirigiá spre casa unu notabilu din Plevn'a, unde luá dejunulu împreuna cu Marele Duce Nicolae, M. S. Domnitoriulu și suitele. Aci sosí și musirulu Osman care ceruse a fi transportatu înainte Majestátié Sele spre a i presentá omagie. În momentulú cându comandantulu turcu strabatú curtea plina de oficeri rusi și români, unu concertu de aclamatiuni se ridica din tóte pártile aclamandu pe vítézulu invinsu pentru bravur'a și energi'a cu care 'și facuse datori'a de oteanu. Visibilu atinsu de acést'a demonstratiunea a inimiciloru din ajunu, musirulu fu urecatu pe scara și condusú înainte imperatului. Augustulu monarhu 'i adresá câte-va cuvinte de lauda pentru densulu și armat'a lui, și ordoná a se redá Musirului sabi'a sea cá unu sennu de stima pentru frumós'a și demn'a sea apasere. Apoi Musirulu se retrase și la întórcere fu salutatu de aceleasi aclamatiuni. Osman se opri unu momentu spre a se odichni, suferindu inca de próspet'a lui rana, și multiamindu pentru dovedile simpatice ce i se dedeau, dise în limb'a franceza ca este fericitu de a vedea oficerii rusi și români aprobandu purtarea sea cá militarú.

Dupa acést'a fu condușu, cu tóte onorurile datorite gradului și situatiunei sele la cuartirulu ce i se asignase.

Majestatea Sea imperatoriulu se urcă în trasura și trecú pe dinaintea trupelorú cantonate în orasiu, asiediate aci pâna la evacuarea lorú, dupa care apoi se îndreptá spre Poradimu.

M. S. Domnitoriulu încalicá și merse pe sioseá spre Vidu, spre a visitá câmpulu bataliei din ajunu, în care se vedeau inca

urmele recente ale crâncenei lupte ce avusesse locu aici, multime de cadavre de soldati și de cai și cari se adunau de pe câmpu și se îngropau, tunuri și chesóne abandonate, o imensa cantitate de puscii, de baionete, de cartusiere; de corturi și totu felulu de materialu de resbelu. Inaltimea Sea felicitá eroicele divisiuni de grenadieri cari respinsera în diu'a precedentá impetuosulu atacu alu inimicului, și distribu mai multe distinctiuni, conferindu generaliloru Gagnetzki și Danilow medali'a de virtute militara.

Spre séra, Inaltimea Sea se întórse la cuartirulu seu din Poradimu.

Revist'a política.

Ministru-presiedinte Tisza a petrecutu mai multe dile în Vien'a. „Hon“ asigurá ca Tisza a fostu în afaceri privitóre la politic'a esterna. Oficiósele demintu motivulu acést'a alu petrecerei min. Tisza în Vien'a si-lu reducu la afacerile cari privescu pactulu între Cis- și Translitan'a. O întemplare curiósa se desbate astadi în press'a Vienei și Budapestei. Este sciutu ca contele Andrassy a datu în comisiunile bugetarie ale delegatiuniloru deslusiri despre cestiunea orientala numai sub rezerv'a discretiunei. N'a trecutú multu și „N. fr. Presse“ a publicatu unu raportu despre siedintiele secrete în care nu se spune cu multu mai multu decâtú a fostu în comunicatulú oficialu, dara cu tóte aceste în cercurile respective a atinsu publicarea fórté neplacutu. „W. Abendpost“ deminte cele publicate de „N. fr. Pr.“ înse într'unu modu încátu îndémna și mai multu a crede cele publicate de fóia indiscreta. Diferinti'a între ce s'a pututu sci pâna aci pe cale oficiala și ce a petrunsu acum în publicu este: ca contele Andrassy aru fi aretatu ca, déca Austro-Ungari'a va fi contr'a politicei rusesci, Itali'a va luá alta atitudine fatia cu Austro-Ungari'a și de alta parte pentru neutralitateá observata și mai departe, Austro-Ungari'a va dobandí Bosni'a.

Tóta lumea astépta deschiderea parlamentului Angliei.

Acte din actualitate.

Proclamatuneá magiara privitóre la convocareá meetingului din Pest'a.

„Cetateni! Plevn'a a caditu.

„Eroulu eroiloru, Osman-Nuripasi'a, împreuna cu cerbicós'a lui armata, e în captivitate rusésca! Nu viteji'a rusésca, ci fóméa a sdrobotu puterea eroiloru și a resturnatu în pulbere bastimentulu de aparare a natiunei turcesci.

„Plevn'a, acelu zidu formidabile, s'a ruptu în dóue și pustiitoriulu popórelorú și libertátié póte acum sa strebata în oriinte sa prasare și sa sporésca cu noi milióne numerulu popórelorú slave.

„Cetateni! Timpulu s'a întorsu spre prapastia.

„Dupa sdrobotit'a natiunei polona, primejdi'a a isbitu în natiunea turcésca, care e inrudita cu magiarii și care pâna acum a intempnatu cu unu eroismu fára esemplu întinderea puterei despotismului.

„Dupa caderea natiunei turcesci, orientulu nu va mai avea de cátu o singura natiune, care scie sa traiesca și sa móra pentru libertate.

„Acést'a natiune, e natiunea magiara.

„Cu mii de rane sângerânde, inca traiesce celú din urma aliatu alu ei în orientu, turculu inca póte fi mântuitu! Inca se póte respinge cea din urma lovitura de mórté, déca natiunea magiara cu o vointia nestramutata se va întórse la acea cale, pe care póte sa salveze nu numai pe aliatulú ei, ci și onórea și viitoriulu ei.

„Or'a actiunei a sositu.

„Cetateni! Dumineca, la 4 (16) Decembre, la 2 óre dupa amédi, sa ve infacisiatu cu gramad'a la intru-

nirea poporului din scól'a nationala de calaritu.

„Toti cáti amu fostu uniti în bucuria, și suntemu uniti și în jale, se fimu uniti și în actiune.“

„Le Nord“, organulu cancelariei ruse, apreciezá în urmatorií termini marele evenimentu a caderei Plevnei:

„Osman-pasi'a s'a supusu cu tóta armat'a sea; Plevn'a este cuprinsa. Perseveranti'a și bravur'a armatelorú rusa și româna au repusu energi'a și vítéz'a resistentia a lui Osman-pasi'a. Acést'a victorie este scumpu câstigata, cu pretiulu unorú mari și dureróse sacrificii; pentru acést'a insa este și mai gloriósa. Impresurarea Plevnei imobilisá de cinci luni armat'a rusa în Bulgari'a, și opunea o stavila neinvinosa la ori-ce întreprindere vigurósa contr'a celorlalte vetre de inpotrivire ale Turciei europene. Acést'a stavila numai esista, și disparându, Turci'a perde totu-odatu un'a din cele mai bune armate ale sele, cea mai buna póte, și pe unulu din generalii sei cari au arátatu iscusinti'a cea mai incoutestabila.

„Nimicu nu caracterisá mai bine situatiunea facuta Turciei, prin capitulatiunea Plevnei, cá strigatulú de alarma datu de cátra diarulu englezu „Mornig Post“, care reclama o întevintune imediata din partea Angliei în favóreá imperiului otomanu. Celelalte diare din Londr'a, care nu amesteca în același gradu interesele turcesci cu acelea ale Angliei, se multiamescu de a recomandá Portiei cá sa se grabésca de a încheiá pace; altele, cum este „Times“, invita pe cabinetulu de Saint-James cá sa oferésca mediatiunea sea. Acést'a dorintia de a vede pacea repede stabilita este de siguru laudabila, și parerea esprimata în acést'a privint'a de confratii nostri din Londr'a este împartasita de tóta lumea. Dar' nu este destulu cá resboiulu sa iee unu sfârsitu; trebuie cá pacea care va pune capetu varsárei de sânge sa fie solida și durabila, și sa nu contiena simburéle unorú nóue resboié pentru unu vitoriu mai multu séu mai putienu apropiatu. Recomdatiunile pacifice ale preseí engleze procedu ele óre din acést'a convingere? Intr'unu asemene casu se póte sperá ca nu voru rămânea sterpe. Nu aru fi inasa astu-feliu, déca acele recomandatiuni n'aru avé în vedere de cátu o pace *schiopa și precaria*, și déca aru fi destinate, nu de a grabi statornicirea unei stári de lucruri care sa garanteze pentru multa vreme liniscea Europei orientale, dar' numai de a mântui Turci'a dintr'o situatiune critica. Resboiulu a fostu întreprinsu pentru emanciparea crestinelorú din orientu de sub opresiunea turcésca; resboiulu nu se póte terminá mai înainte de a se fi dobanditu și garantatu definitivu resultatulú acést'a.“

Clusiu, 23 Decembre.

Dela congregatiunea comitatensá nu amu de a raportá nimicu imbucuratoriú. Estirpirea sistematica a functionariloru români s'a primitu de dogma și pe terenulu politicu administrativu și se esecuta cu cea mai mare energia și cu tóte apucaturile și mijlócele cátu de nelegali si neloiáli. Intielesuri, statoriri și pacturi se facu numai de batjocura și numai spre a spioná întentiunea și planurile membriloru respective partidei române, numai spre a-i putea insielá si elude cu atât'a mai usioru. Dupa ce le reusiú domnilorú dela putere de a eschide cu apucaturile cele mai rafinate un'a jumetate a membriloru români a congregatiunei și fu redusú numerulu acestorú la 32, numai vrura domnii nostri sa scia despre echitate, nici despre aceea ca 2/3 a locuitoriloru din comitatu suntú ro-

mâni. Mi se pusera și cu toate ca se insinua de asta-data unu numeru formos de individi cualificati, totu-si candidara câtu de mila câtu de batjocura între cele 31 de posturi pentru 5, fire-se toate subalterne, si candidati români, si asiá ne donara unu fiscalu, unu vice-notariu, unu pretoru si doi vice-pretori. Dara si acesti-a suntu séu de un'a conduita încátu chiaru si inimicii 'si plăca capulu dinaintea loru, precum e fiscalulu, séu suntu trecuti prin toate retortele încátu 'si acvirara titlulu de „*becsületes oláh ember*“, care se confere — haru domnului! — numai unu'a dintr'o suta, bunaóra cá „*Gatzi*“ turciloru.

Din celea multe si formose ce s'au ispravitu dupa restauratiunea corpului de amplotiati voiu aminti numai doue care nu credu ca-si voru aflá pareche in alte comitate. Intre amplotiati din centru suntu doi domni, a căroru intelectualitate e atâtu de omnilaterale încátu oficiulu ce-lu pórtá e prea micu câmpu spre exploatarea vastelorule sele cunoscintie. Acést'a i-a neliniscitu pe acei domni si sub periodulu decursu fórté tare si de nu aru fi fostu „*Polgár*“ si „*Kelet*“ asiá de marinimosi a dá din cându in cându locu esundáriloru spirituali ale acestoru doi domni, anevoie aru fi scapatu acesti-a de óresi-care apoplezia spirituale. Dara acum nu-i vomu perde. Marinimos'a congregatiune a concludu de a se edá unu diariu oficiosu alu comitatului, *la care voru fi constrinse exoffo a se prenumera toate comunele comitatului*. Unii dintre membrii români ai congregatiunii se luptara barbatesce pentru ideia cá diariulu sa iésa in doue limbi, cea de statu si cea româna. Ne mirámu inse ca „*obraznici'a*“ acést'a nu avú alta urmare decátu aceea, *ca devenira stersa prin reclamatiune afara de virilisti mai toti membrii inteliginti din lista membriloru congregationali!* Diariulu va iesi numai in limb'a statului, iér' primarii comunelor din câmpia si din munti nu voru avea de a spesá pentru table de glaja spre a-si cãrpi ferestriile.

Un'a a dóu'a dreptate si echitate e: resuscitarea unui concludu de mai nainte, in urm'a cărui'a *se constringu trei cercuri pretoriali, a căroru locuitori 3/4 párti suntu români, a contribui pe fia-care anu câte 400 fi. la sustinerea scólei elementari magiare din B. Hunyad*. Si la acésta cestiune au întreprinsu membrii români labórea sisifica de a sustinerea legea dietale, care admite gruparea comunelor pentru sustinerea unei scóle comune numai déca se insotiescu ele de buna voia si suntu situate in prossim'a vecinatate; dar' inzedaru pentru-ca unde lipsesce sinceritatea si loialitatea, acolo si legea e numai litera mórtá.

Totu in afaceri scolari a adresatu unu membru románu congregationalu cátra vice-comitele un'a interpelatiune de mare insemnatate. Interpelatiunea insasi e urmatórea:

„Are dlu vice-comite cunoscintia ca in mai multe comune a comitatului Clusului si anume in comun'a Gelu-Monostorulu románu se esecvéza de pe docentii comunali confessionali tacs'a de intrare si percentele usitate pentru fondulu de statu spre pensiunarea docentiloru, cu toate ca acesti docenti contribuiescu percentele precise la fondulu confessionalu de pensionare, care s'a infintiatu din partea archidiececei gr. or. române pe bas'a si in sensulu §-lui 31 din legea XXXII ex 1875? „

Déca are cunoscintia despre acésta, ce cugeta de a face spre a pune capetu unei atari proceduri contrarie legeri, echitátei si ratiunei? „

Vice-comitele respunde ca are cunoscintia despre aceea ca organele supreme scolastice gr. or. aru fi insinuatu pe basea legei alegate dorinti'a de a-si formá unu fondu confessionalu pentru pensiunarea docentiloru; si anume are cunoscintia despre acést'a din o representatiune oficiosa ce i se facú din partea oficialatului pro-

topresbiteralu a tractului Clusului; pe basea actelor oficiose are cunoscintia si despre esecutiunea in favorulu fondului de pensiune a statului scrisa in contra docentelui din Gelu-Monostoru. Esecutiunea de sub cestiune in sa nu s'a scrisu prin densulu, ci prin alta jurisdictiune (interpelantele: care? vice-comitele: inspectorulu regiu scolarin; interpel.: nu e jurisdictiune!) tocmai pentru aceea densulu (vice-comitele) a sistatu provisoricu esecutiunea si s'a adresatu inca in lun'a lui Augustu cátra inaltulu ministeriu de culte cu aceea rugare cá sa i se tramita lista acelor docenti comunali din comitatulu Clusului, cari suntu esemti dela contribuirea in favórea fondului de statu pentru pensiunarea docentiloru. Nesosindu i acésta consemnare pâna la momentu, densulu nu póte întreprinde in cestiunea interpelatiunii alt'a, decátu a cere de nou dela inaltulu ministeriu aceea consemnare.

Interpelantele iá spre cunoscintia respunsulu încátu privesce cele întreprinse de vice-comitele in cestiunea subversanta, in meritu in sa face propunerea cá onorat'a congregatiune sa astérna din sinulu seu o representatiune cátra inaltulu ministeriu de culte in cestiunea subversanta. Propunerea se primí. Vedé-i-vomu urm'a si succesulu? La tota intemplantia e fórté de doritu cá organele nóstre competente in prim'a linia sa fia cu recerut'a atentiune la cestiunea subversanta. Abnormitáti si abuzuri mici au consecintie mari, si *déca vomu ignorá cu indatainá'ta nóstra indolintia inceputurile cele mici, vomu fi necessitati a ne multiamí mâne poimáne cu ósele!*

Rusticus.

Primirea imp. Alesandru in Bucuresci.

Fiindu primirea imperatului rusescu, ce i se facú la Bucuresci de interesu politicu, o publicam cu toate amenuntele ei dupa „*R. L.*“ Eata ce scrie acelu diuariu:

Luni Bucurescii au avutu o di insemnata, o di de serbatóre. Augustulu Monarchu alu Rusieloru, M. S. Alesandru II a intratu in Capitala pe la 11 óre a. m. Capital'a a facutu o primire frumósa vizitei, cu care a onorat'o marele imperatu.

Str. Tergovistei si podu Mogosióiei, pe unde a intratu augustulu óspe dupa program'a anuntiata, erau frumosu decorate cu stindarde române si ruse. Mai multe case erau impodobite si cu craci de bradu si coróne de flori.

Pe str. Tergovistei s'a ridicatu unu arcu de triumfu, care avea pe frontespiciu inscriptiunea:

„Alesandru II invingatoriulu.“

La cele doue intrari din podu Mogosióiei in curtea palatului, unde a trasu M. S., erau asemenea doue arcuri de triumfu, dintre cari celu de lângá palatu, avea acéstea inscriptiuni: Invingatoriulu eliberatoriu, sub portretulu M. S. care erá in frontespiciulu arcului. Mai josu figurau numele cetátiloru, unde s'a distinsu armat'a imperiala si cea româna: Plevn'a, Nicopolu, Sipc'a, Misc'a, Kars, Ardahan. Dupa acést'a mai josu, erá urmatórea inscriptiune latina cu litere de auru: Gloria virtutem, tamquam umbra sequitur. (Gloria urmaresce virtutea cá si umbr'a.) Din mijloculu arcului atárná o cruce, in giurulu carei'a erá scrisu: In hoc signo vicisti. (In acestu semnu ai invinsu).

Trenulu imperialu care aducea pe M. S., a intratu in gara la 11 $\frac{1}{2}$ óre. Salonulu garei clas'a I erá mobilatu frumosu pentru acésta ocaziune si impodobitu cu arbori si flori. Gard'a erá insirata de-a lungulu peronului.

La sosire, M. S., a fostu primitu cu innulu nationalu rusu, intonatu de music'a gardei si cu aclamári entusiaste din partea publicului.

Imperatulu coborindu-se din trenu a respunsu prin câte-va cuvinte gratiose. Dupa acést'a M. S. Dómn'a s'a apropiatu de M. S., l'a salutatu si i-a presintatu ministeriulu. Apoi au urmatu felicitárilu din partea diferitiloru demnitari.

D-lu Procopie Demitrescu, locotiitoriu de primariu a pronuntiatu urmatoriulu discursu:

Sire, capital'a Romaniei saluta in Voi cu respectu pe marele monarchu, care combate pentru emanciparea crestiniloru din Orientu, si care a intinsu in acela'si timpu Romaniei o mâna tutelara; ea admira succesele briliente, cari au coronatu generósele Vóstre silintie.

Capital'a Romaniei, Sire, va pastrá in totu-déun'a suvenirulu timpului gloriosu, ce M. V. a petrecutu între noi; ea nu va uitá nici odata cuvintele simpatice, pe cari Augustulu suveranu alu tuturoru Rusieloru, le a adresatu armatei nóstre pe câmpulu de batae, nici dilele memorabile, in cari bravur'a soldatiloru nostri a primitu inalt'a aprobare a M. V.

Noi venimu, Sire, in numele acéstei capitale, a Ve aduce omagiu de recunoscintia devotamentu si profundu respectu, cu care avemu onórea insemnata de a salutá fericit'a si gloriós'a întórcere a M. V. in mijloculu nostru.

D. presiedinte alu camerei a pronuntiatu acéstea cuvinte de bine-venire:

Sire! Camer'a deputatiloru Romaniei este fericita de a putea presintá Majestatiei Vóstre espresiunea profundului seu respectu.

Salutámu in Majestatea Vóstra pe monarchulu reformatoriu alu popóreloru Sele, pe marinimosulu liberatoriu alu crestiniloru apasati, pe suveranulu generosu care da spriginulu inaltei Sele bune-vointie. Pe cându armat'a nóstra, luptându pentru independentia nóstra, 'si versá sângele alaturi cu eroicele armate imperiale, Majestatea Vóstra aplaudá silintiele ei, incuragiá sacrificiele ei, si onorá devotamentulu ei, in persón'a capului ei, suveranulu nostru. Amintirea acést'a nu se va puté sterge nici odata din memori'a nóstra.

Sire, cu unu adâncu simtimentu de recunoscintia aducemu respectuósele nóstre omagie gloriosului invingetoriulu alu Plevnei.

Salutându cu multiamire fericit'a sosire a Majestatiei Vóstre in Bucuresci, facemu urárilu cele mai caldurose cá noi triumfuri sa vina a se adauge la stralucitele succese ale armateloru imperiale, rugámu pe Dumnezeu sa pastreze protectiunea sea pentru Majestatea Vóstra si august'a Sea familia.

Traiasca imperatulu Alecsandru II!

Dupa acést'a imperatulu stându câte-va minute in salonulu garei, s'a urcatu in trasur'a curtiei alaturi cu gratiós'a nóstra Dómn'a, si a venitu la palatu, fiindu aclamatu de publicu in totu percursulu stradelor.

La palatu M. S. a bine-voitu a trece in revista gard'a, apoi s'a urcatu susu.

Sér'a capital'a a fostu iluminata in modu splendidu. Gradin'a palatului erá scaldata in focu de lampióne venetiane si pahare aprinse, cari 'i dau unu aspectu feericu. Totu astu-feliu erau si ferestrele caseloru de pe podulu Mogosióiei, str. Lipscani si altele, dintre cari unele se distingeau prin stele si coróne luminate cu gazu.

Pe la órele 7 sér'a a fostu unu conductu cu torti la palatu. Se arangiase si o representatiune in teatrulu celu mare in onórea augustului visitatoriu, dar' M. S. n'a pututu s'o onoreze cu presentia'sea.

Capital'a a facutu o primire démna marelui monarchu.

Dee ceriulu cá bucuri'a cu care a fostu felicitatu, si iluminarea ce s'a facutu cu acésta ocazie, sa fie precursorulu dilei de libertate si pace pentru popórele din orientu, pentru

cari generosulu imperatu a facutu sacrificii asiá de mari.

M. S. a plecatu totu in acea séra pe la ór'a 10.

Luni, pe la 11 óre si jumetate, dice „*U. p. A.*“, M. S. Imperatulu tuturoru rusiloru s'a reintorsu in capital'a nóstra dela câmpulu de resbelu. Programulu primirei, dejá publicatu, ne dispensa de a mai reveni asupra-i, multiamindu-ne a dice, ca s'a esecutatu, intru totulu, cu cea mai esacta fidelitate. Pe calea Tergovistei, in apropiere de gara, se preparase unu arcu de triumfu, care cu tota contrarietatea timpului, s'a pututu terminá si impodobí cu toate ornamentele trebuinciose, astfelu ca erá gat'a chiaru din ajunulu sosirei trenului imperialu. Dela gara, in totu lungulu stradei Tergovistei, totu lungulu calei Mogosióiei, Bulevardulu si pietiele capitalei au fostu de mainainte decorate de cátra primarie cu bandiere, cu colorile natiunale, acatiate in stâlpi inalti, pusi la distantia egala unulu de altulu. La palatu s'a construitu asemenea o pórtá triumfala, care ocupá tota fatiad'a curtiei despre strada. Acésta pórtá avea doue intrári la estremitátilu curtiei, un'a lângá localulu gardei si ceea-lalta lângá coltiulu palatului. Intre acéste doue deschidieturi pentru intrarea si esirea trasuriloru, mai erá o pórtá in mijlocu, in mijloculu carei'a figurá marc'a tierei.

De-si tempulu erá cu deseversire umedu, rece si fórté noroiosu, publiculu circulá pe strade, inca de pe la 9 óre diminétia, si la acésta óra chiaru nu se mai putea gasi nici o trasura de birje. Podulu Mogosióiei si strad'a Tergovistei devenise mai impracticabile la apropierea sosirei Imperatului, din caus'a numerosului publicu doritoriu de a vedea pe Imperatulu.

Trasur'a de gala a curtiei deschisa percurse drumulu dela gara pâna la palatu, in pasulu sailoru. M. S. Imperatulu ocupá loculu din drépt'a, avendu la stâng'a pe M. S. Dómn'a. In fati'a MM. LL. se aflau marii duci Alecsiu si Sergie.

Publiculu a salutatu pe Imperatoriu in totu percursulu drumului cu strigári de ur'a: traiesca Imperatulu, traiesca Romania!

Testulu proclamárei principelui Milanu cátra poporulu serbu, cu ocaziunea intrárei in campania este acést'a:

Serbiloru! Cându in proclamatiunea mea dela 21 Februariu amu anuntiatu incheierea pácei între Pórtá si Serbi'a, v'amu inscintiati ca apărarea sântei cause, pentru care amu luptatu a trecut in mâni mai puternice. De atunci ras'a turca a imbogatitu istoria ei cu o spaima nóua si neaudita. Pradáriloru, pustiirile si macelurile s'au intinsu preste totu imperiulu; mai cu deosebire preste pártile dealungulu Serbiei; preste totu ce pórtá numele nostru s'au desfasiuratu cu cea mai mare violentia acéste flagele. De-si art. 2 alu protocolului de pace dela 16 Februariu stipuléza deplina amnestia in favórea aceloru nefericiti frati, cari au afluat protectiune si adapostu in Serbi'a, totusi fanatismulu musulmanu, mai cu deosebire in fati'a acestoru din urma nu a mai avutu nici unu fréu in furi'a sea de resbunare. Cu incredere in tratatele internationale, amu indemnatu pe cei mai multi din acesti nefericiti de a se întórcé in vetrele loru. Intorcendu-se, dupa sfaturile nóstre in tiér'a loru, s'au vediatu espusi sub feliurite preteste la persecutiuni nóue, la violentie nóue din partea apesatoriului loru. In zadaru a protestatu guvernulu meu Inaltei Porti contra acéstei flagrante violári a tratatului. Guvernulu tur-

cescu lasandu nepedepsite aceste acte silnice, a calcatu in picioru cuventulu datu intr'unu modu solemn.

Serbiloru! Dupa o asemenea violare vedita a obligatiunilor Portiei fatia cu Serbi'a, nu mai suntemu datori a indura' acesta stare penibila, in care, din ante-luptatori ai libertatiei, ne-amu tacutu spectatoru passivi ai aceluor silnicii, alu caroru scopu veditu este a sterpi casa serba. Mesur'a barbarieloru turcesci este asiá, incatu Serbi'a nu o mai po'te vedea cu ochi nepasatori, si in viitoriu nici nu mai po'te suferi, fara injosire, legatur'a ei cu unu statu, care-'si cauta puterea vitala in ideile fanatiche, si care amenintia dejá principatul. De-si atitudinea Serbiei, in fati'a Portiei, a fostu cu deseversire corecta, totusi acesta din urma pregatesce patriei nostre pericole noi. Afara de comploturi, pe cari le urdiesce Port'a in secretu contr'a sigurantie nostre interio're, nu se teme ministrulu ei de esterne a ne insciintia fatisiu, ca Port'a dispune de numero'se mijloce pentru a face reu Serbiei, chiaru fara a se afla intr'unu resbelu cu ea.

Serbiloru! Candu Port'a, chiaru intr'unu momentu candu este asiá de multu strimtorata de armat'a unui statu din cele mai puternice, tiene acestu limbajiu amenintatoriu cu noi, de siguru nu trebuie sa lasamu o oca'siune ca cea de acum, fara a ne asigura, odata pentru totu-deun'a, viitorulu nostru.

Nu! Lupt'a contr'a inamiculu nostru nu este inca incheiata prin resbelulu din urma. Nici in interesulu nostru, nici in demnitatea nostra nu aru fi, a ne consacra definitivu lucrariilor de pace, fara a intrebuinta tota energia nostra, — pe catu ne permite puterea, — pentru a inlatura pericolulu care amenintia natiunea serba, — si a conduce missiunea nostra nationala la unu capetu prosperatoriu. De-si brav'a armata rusa po'te sa ajunga si fara ajutorulu nostru la triumfulu santei cause, pe care Imperatul Alessandro a luat'o sub puternicul seu scutu, totusi nu ne po'te scuti nimeni in lume de implinirea datoriei, care apartiene natiunei serbe, in cualitatea sea de membru alu familiei crestine in orientu.

Poporulu serbu datoresce acestu nou sacrificiu sie-si si conationaliloru lui. Poporele nu potu dobandi adeverat'a libertate, decatu cumperandu-o cu pretiulu sfortiariiloru celoru mai mari si deca trebuie se chiaru cu pretiulu sangelui. Asemenea mari fapte, ca acel'a pe care l'amu inceputu an. trecut, nu se lasa la jumetatea drumulu. Acest'a aru fi o politica injositore, unu patriotismu insuficientu. Urmasii nostri, cu dreptu cuventu, ne-aru imputa, fratii nostri martiri ne-aru blastema, si noi insi-ne ne-amu cai amaru.

Umbrele resboiniciloru nostri, ca-diuti in anii din urma, s'aru lepadá de noi, deca in acestu momentu, candu aprópe de hotarele nostre curgu siróie de sange, ne-aru vedea fara grigia in fati'a datorieloru sante ce ne-au lasatu: de a combate pe unu inamicu, care fara o necesitate militaria a adusu focu si pustiire in frumos'a si manós'a nostra tíera. Numai prin putere si staruintia putemu implini nobil'a missiune inceputa cu atat'a decisiune in anulu trecut, o missiune, care ne-a costatu atatea sfortiari si sacrificii.

Amu avutu tempu a ne odihni si amu fostu in dreptu a face acest'a. Deca in anulu trecut puterile inamiculu au fostu superio're la ale miculu principatu serbescu, — intalnimu adi, — intrandu in lupta, — pe campulu de resbelu armat'a viteza si glorio'sa rusa, — vomu gasi acolo pe eroicii nostri frati din Muntenegru si pe vitejii nostri vecini, pe Romani, cari au trecut Dunarea, spre a lupta pen-

tru independintia loru si libertatea crestineloru apesati.

Serbiloru! Adi radicamu si noi arm'a pentru acea cauza sánta nationala si crestina. Cá stramosiulu meu, me punu si eu armatu in capulu poporulu serbu. Pe stégulu care-lu desfasiaura pentru a dou'a óra Obrenovicu alu IV-lea, este scrisu: „Libertate si independintia“. Dejá a'ti datu sub acestu stégu probe stralucite, de patriotismu si abnegare. Unu pasu hotaritu inainte, si vomu dá mân'a cu fratii nostri de cari suntemu departati prin câmpulu luptei dela Cosovo. Adi séu nici odata a sunatu ór'a, de a fini marele faptu natiunalu, care a fostu inceputu de vitezulu dela Talcov'a si reinceputu de noi in anulu trecut.

Asiá dar' inainte voi, resboinici, alaturi cu vulturii gloriosi ai liberatorulu Imperatu si cu credintia in atotu puternicul protectoru alu dreptatiei. Inainte, in numele liberarei scumpei nostre patrii!

Belgradu, 1/13 Decembre 1877.
Milan Obrenovicu IV, Domnulu Serbiei.
„Pr.“

D. Ludovicu Kossuth despre cestiunea orientulu.

„Contemporary Review“ publica unu articolu forte lungu scrisu de d. Kossuth in cestiunea orientulu, alu caru cuprinsu se resuma in urmato'rele:

D. Kossuth dice ca cestiunea orientulu n'aru fi decatu o cestiune de putere pentru Russia si numai de aceea s'a facutu dintr'ens'a o cestiune european'a fiindu-ca crescerea preponderantie rusesci amenintia pacea si libertatea Europei.

Deca Russia vorbesce de autonomia si libertate, continua autorulu, atunci, priviti la Serbi'a si Romani'a, cari sub suzeranitatea Turciei au fostu cu multu mai libere si independinte decatu suntu astadi sub influintia Russiai.

D. Kossuth recuno'sce ca legitima si corecta atitudinea Romaniei, care, dice d-sea, fiindu parasita de Europa, nu putea procede alt-feliu decum a procedatu.

In ceea ce privesce atitudinea mariloru puteri in cestiunea orientulu, autorulu e de parere, ca de si Angli'a e o mare putere maritima, totusi i este cu neputintia de a tramite in Romani'a o armata de vre-o cate-va sute de mii. Francia inca n'a incetatu de a suferi pentru perderile sele avute la 1871. Chei'a politice d'ui Bismarck e ca nu voiesce a se indusmani cu Russia care aru putea dá unu insemnatu ajutoriu Franciei la diu'a resbu'nare. Itali'a pandesce fiindu-ca cu modulu acest'a in deceniulu din urma a cascigatu provincie chiaru si prin batalii perdute. In camerele consilieriloru Austriei umbra demonulu jafuriloru si paraliséza ori-ce hotariri. Ungari'a nu e unu statu ci numai o provincie care nu po'te avea o politica independinte. Ungari'a respecta si iubesc libertatile veciniloru sei slavi, acele libertati inse suntu possibile numai impreuna cu mantinerea Turciei.

Deca Turci'a va fi distrusa, atunci Ungari'a inca va avea aceea'si so'te. Dupa Turci'a va urma Austro Ungari'a. Acum dar' e cea mai buna oca'siune ca d. Andrassy sa secere lauri opunendu-se Russiai. Caci deca cei din Vien'a si Pest'a voru impartii intre densii provincie Turciei, preste 20 ani, Prussi'a, Itali'a si Russia asemenea voru impartii si pe Austro-Ungari'a, dandu neaperatu o bucata din acesta prada si Romaniei in semnu de recunoscintia pentru servitiile facute Russiai. Cine nu vede acest'a, pe acel'a lu numesce d. Kossuth orbu, ier' cine vede si nu combate reulu, acel'a comite o sinucidere.

In fati'a acestoru impregiaru, adange d. Kossuth, Austro-Ungari'a trebuie sa se alieze cu Turci'a si sa strige ca unu singuru omu: „Sfersiti odata cu versarea de sange!“ Pentru sustinerea acestei pretensiuni dice d. Kossuth ca aru trebui vre-o cate-va corpuri de armata puse pe picioru de bataia la Dunare si in Transilvani'a ier' nu in Dalmati'a si Croati'a.

Afirmatiunea ca Prussi'a s'aru opune la o asemenea procedare, afirma autorulu ca e neesacta, pentru ca si Prussi'a se teme de marirea preste mesura a Russiai.

Dupa acest'a d. Kossuth constatandu ca interesele nemiloru austriaci suntu identice cu ale ungoriloru apeleza la Austro-Ungari'a ca sa-si verse chiaru si cea din urma picatura de sange pentru spriginirea Turciei in contr'a Russiai si apoi termina prin urmato'rea frasa:

„Eu suntu forte betranu! Cine scie, deca acest'a nu va fi cuventulu meu din urma? Fia ca glasulu meu sa nu resune in pustiu!“ „U. p. A.“

Varietati.

*** (Dela Universitatea fundulu regescu.) In adunarea gen. tienuta in 4 l. c. deputatul Bedeus, pana a nu trece la ordinea dilei, interpeleza pre presidentulu, pentru ce nu s'a asterntu raportulu asup'a bilantiulu pe an. trecut si deca Universitatea va fi pusa in positiune a-si face preliminarulu bugetulu pe an. viitoriu inca in cursulu anulu presentu? *Presidentulu* promite a raspunde in siedintia prossima. Urméza o „Pacurariada“ in contr'a maioritatiei adunarei, care aru voi sa traganeze aducerea de decisiuni in cestiunea de organizare. *Bedeus* respinge inviniurile ca unele ce si-au gresitu adresa *Budaker* voiesce sa vorbesca, dar' presidentulu lu opresce declarandu desbaterea de incheiata din cauza, ca maioritatea a declarat a nu lua parte la desbaterea statutulu. *Klein* reflectéza, ca aru dorí sa se constateze in protocolu ca maioritatiei nu i-a fostu ingaduitu a participa la desbaterea obiectulu si ca asup'a propuneriloru minoritatiei nu s'a permis votarea. *Presidentulu* continua a remanea credinciosu obiceului seu de a respinge ori-ce propuneri ce nu-i convinu. Apoi urméza desbaterea asup'a „instructiuniloru“, cari se primescu cu putiene modificari.

In diu'a urmato're (5 l. c.) Adunarea se intruni la o noua siedintia. Dupa verificarea protocolulu, *presidentulu* raspunde la interelatiunea de eri afirmandu, ca nu densulu porta vin'a, deca s'au amanatu facerea bilantiulu si bugetulu pe an. viitoriu, promite totusi a se ingrigi pentru asternerea pana la sfersitul anulu curentu a bilantiulu in cestiune precum si a preliminarulu de bugetu. Cu aceste se incheia siedintia estrordinaria.

*** (Atentatu asup'a principelui Nichit'a din Muntenegru.) „Cor. pol.“ comunica, ca in 28 Decembre a avutu locu unu atentatu asup'a numitulu principe, inse fara succesu. Candu cu operatiunea contr'a fortulu Antivari principele locuia in casele lui Selim Beg in cetatea Antivari. Din intem- plare Nichit'a parasí locuintia sea, candu eata deodata casa fu subminata si aruncata in aeru. Din cei 7 gardisti ce se aflau acasa, unulu e mortu, ier' siase au fostu aruncati in aeru si raniti.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Decembre 1877.

Argintu	105 55
Galbinu	5 67
Napoleonu d'auru (poli)	9 63
Valut'a noua imperiale germána	59 35

Nr. 239.

Concursu.

In urm'a ven. ordinatiuni consistoriali de sub nr.ii 1631/1875, 3728/1875 si 3307/1876, se escrie prin acest'a concursu pentru ocuparea postulu de capelanu langa betranulu parochu Nicolau Benn'a din Pianulu de josu, protopresbiteratul Sebesiulu, cu terminulu pana la 19 Ianuaru 1878 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: o tertialitate din tote venitele acestei parochii, carea este de class'a prima, si anume:

1. 54 fl. bani gat'a din alodiu;
2. 10 jugere de pamentu de aratu si de fenu din porti'a canonica;
3. venitele stolari obicinuite dela 100 familii, si totu dela atatea familii cate o di de claca.

Doritorii de a ocupa acestu postu, cu dreptulu cuprinsu in § 11 alu dispositiuniloru provisorie sinodali dela anulu 1873, au a-si instrui suplicele loru amesuratu legiloru in vigore si a le asterne la scaunulu protopopescu alu S. Sebesiulu pana la terminulu susu indicatu.

Sebesiu, in 3 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Tipeiu,

2-3

protopresb.

Nr. 322.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de alu doilea parochu in parochia gr. or. din Resnovu, protopresbiteratul Branului, de class'a a dou'a, impreunate cu unu venitu anualu de 600 fl. v. a. se escrie prin acest'a concursu cu terminulu pana la 11 Ianuaru 1878.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a asterne subscrisului pana la terminulu mentionatu suplicele loru, instruite in sensulu statutulu organicu si alu dispositiuniloru sinodulu archidiececanu din anulu 1873, pentru regularea parochieloru § 16 lit. c.

Brasiovu, 2 Decembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Baracu m./p.,

protopresbiteru ca adminst. alu protopresb. Branulu.

2-3

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuvintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiececanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asediarea unui capelanu in parochia Tatoi, prin acest'a se escrie concursu cu terminulu pana la 31 Decembre a. c.

Emolumintele suntu:

1. Dela 140 de fumuri cate 8 cupe cucuruzu in bombe.
2. Dela 70 fumuri cate o di de lucru (claca).
3. Din tote venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tote acestea venite dau computate in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocupa acestu postu de capelanu au de a-si asterne concursele sele instruate conformu statutulu organicu pana la terminulu susu indigitatu la subscrisul.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p.

protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

3-3

Indreptare. In nrulu trecut la Rev. pol. pag. 392 col. IV pasagiulu din urma, in locu: „De aceea suntu false sa se indrepteze: „De aceea este falsu.“ . . . , in acela'si pasagiu unde se dice: „ . . . s'aru present'a de nou inaintea Europei in tota ruditatea ei“ este a se indrepta: . . . s'aru present'a de nou Europei in tota nuditatea si ruditatea ei.“

In coresp. din Budapesta pe pag. 393 dupa cuvintele: „Inse ce vina avé deputatiunea?“ are sa urmeze in locu de „Cest'a“, „Ceea“. Mai la vale: in locu de ministrulu de „eterne“ sa se indrepteze ministrulu de „esterne“.